DISPUTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

FEBRE PUERPERARUM.

8

DISPUTATIO MEDICA INAUGURALIS,

DE

FEBRE PUERPERARUM.

QUAM,

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri,

D. GULIELMI ROBERTSON, S. T. P.

ACADEMIÆ EDINBURGENÆ Praefecti;

NECNON

Ampliſſimi SENATUS ACADEMICI conſenſu,

Et nobiliſſimae FACULTATIS MEDICÆ decreto,

PRO GRADU DOCTORIS,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

Eruditorum examini ſubjicit

GULIELMUS SIMPSON,

ANGLUS.

Soc. Med. Edin. Sod.

Ad diem 24. Junii, hora locoque ſolitis.

ROYAL COLLEGE OF SURGEONS ... 25 ... LIBRARY

EDINBURGI:

Apud BALFOUR et SMELLIE,

Academiae Typographos.

M,DCC,XCIII.

PATRUO SUO DILECTO,

VIRO REVERENDO

JOHANNI SIMPSON,

HASCE STUDIORUM PRIMITIAS,

SUMMAE OBSERVANTIAE TESTIMONIUM,

OFFERT

AUCTOR.

DISPUTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

FEBRE PUERPERARUM.

Auct. G. SIMPSON.

Hiſtoria Morbi. PUERPERARUM febris * plerumque ſecundo, vel tertio, poſt partum die, accedere ſolet: Hoc autem minime perpetuum eſt: Non deſunt enim exempla, in

A quibus

* Quamvis hoc vocabulum in omnes tentationes febriles, quibus puerperae obnoxiae ſunt, pari jure cadere poſſit; in hac tamen diſſertatione, de peculiari illo ſignorum

quibus non ſolum ſeptimo, vel octavo, ſed etiam ipſiſſimo puerperii die, ſi non ante hoc tempus, impetum ſuum facit.

A frigoris ſenſu, et horrore, qui incertis intervallis plus minuſve frequenter remeant, fere incipit; haec autem ſigna interdum adeo levia ſunt, ut non ſolum aegrotantem, ſed etiam ipſam curantes, effugiant.

Ægra a morbo inchoato dolorem capitis, quem haud raro vertigo comitatur, quique ſinciput, plerumque ad ſupercilia torquet, conqueritur. Jamque magna urget ſitis; facies rubore ſuffunditur; animus eſt dimiſſus; oculi nitorem amittunt; et aegra debilitatis generalis atque laſſitudinis ſenſu afficitur.

Totum

norum concurſu, quibus haec affectio, cui nomen ſtrictius et uſitatius aſſignari ſolet, inſignitur, differere volumus.

Totum abdomen, ceſſante rigore, tenerum evadit; primo molle eſt; ſed, dolore ingraveſcente, paulatim tumeſcit: Neque tumoris magnitudo doloris gravitati reſpondet; quando enim dolor minus ſolito acutus viſus eſt, tumor admodum inſignis adfuit. Abdominis dolor perpetuus ac univerſus eſt; plerumque vero unam ejus partem gravius quam caeteras afficit: Hoc tamen admodum varium eſt. Aliis aegris ſcrobiculus cordis maxime dolet: Aliis vero dolor ad diverſas hypogaſtrii partes refertur; et inde nonnunquam ad femora vibratur. Abdominis tegumenta tandem adeo tenera et tactus impatientia fiunt, ut ſtragulorum pondus vix tolerari queat.

Arteriarum pulſus, a morbi initio, multum crebriores fiunt; centies enim aut ſaepius plerumque temporis minuto primo micant; variantes centum inter et centum ac triginta numerum tenent; progrediente morbo, frequentiores ad-

huc

huc et abnormes ſunt, donec tandem prorſus innumerabiles evadunt. Pulſus quoque debilis eſt, quamvis initio per paucas horas nonnunquam durus, ac plenus, digitum ferit.

Lingua varias ſpecies induit; in quibuſdam exemplis, parum aut nihil affici videtur: In aliis albida atque humida exiſtit. Lira ſicca coloris obſcure rubri mediam linguam aliquando occupat; et, appropinquante morte, villis fuſcis fere obducitur.

Nec magis ſibi conſtat cutis: Saepe a ſolita ſanitatis temperie vix deflectitur; ſaepe quidem calida et ſicca evadit: Nonnunquam vero ſudor, qui artus ſuperiores potiſſimum occupat, prorumpit. Nec minus, incipiente morbo, alvi excretio variat; in quibuſdam enim exemplis regularis eſt; in aliis vero aliqua ex parte aſtringitur; dum in quibuſdam levis alvi purgatio ab initio adeſt; quae quidem ſemper poſt

unum

unum vel ulterum diem, quo tempore dejectiones plerumque nigricantes, admodum foetidae, et aliquando ſpumoſae invenientur, expectanda eſt.

Ægra haud raro perpetua fere deſidendi cupiditate, et ſimul frequenti ad urinam reddendam ſtimulo, afficitur: Haec primo parcius redditur, et, ſicut in omnibus affectionibus febrilibus fieri ſolet, ſpecie inſigniter variat: Quod quidem a lochiorum conditione plurimum pendere videtur. Si lochia parum mutata perſtent, urina plerumque coloris rutili eſt; et, quando morbus fauſte terminatur, ſedimentum copioſum ac fuſcum aliquando deponere ſolet.

Lochia, in pluribus exemplis, nullam mutationem ſubeunt; in nonnullis minuuntur vel reprimuntur, et in aliis proclivitatem ad putredinem oſtendunt.

Lactis ſecretio, ſive ineunte, ſive progrediente, morbo,

morbo, parum nonnunquam mutatur; ſaepe tamen febris decurſu minuitur, vel penitus ſupprimitur; ſimulque mammae, firmitate ſua amiſſa, molles atque flaccidae fiunt.

Nauſea atque vomitio praſina morbi impetum ſaepius comitantur, et per totum morbi decurſum plus minus adſunt; finem verſus, quando funeſtus exitus ingruit, vix aliquid ventriculo inſidebit; et quae vomitu rejiciuntur, colorem ac ſpeciem coffeae faecis referunt.

Aëris aſpiratio magnam ſed peculiarem moleſtiam inducit. Ægra quidem anhela non eſt, nec ſpiritum difficilem, uti in pneumonia, neque cum ſibilo ſtrepente, ſicut in aſthmate ſit, trahit: Sed doloris et anxietatis ſenſus, qui inſpiratione plena excitatur, adeo gravis eſt, ut aegrota ſpiritu quaſi ad dimidium tracto refici atque recreari videatur.

Notatu

Notatu dignum eſt, vi et gravitate caeterorum ſignorum non obſtante, delirium perraro, atque tendinum ſubſultum adhuc rarius, uti obſervatione conſtat, ſupervenire.

Pulſuum frequentia, corporis et animi anxietas, et ſpirandi difficultas, indies ingraveſcere ſolent; dejectiones foetidae inſciae elabuntur; ſudor viſcidus ac gelidus in artus diffunditur; et miſera, torminibus remittentibus, inani ſanitatis recuperandae ſpe lactata, die ſexto vel ſeptimo febri ſuccumbit; haec tamen modo curſum ſuum multo citius conficit; modo autem in duodecimum vel decimum quartum diem protrahitur. Quando morbus ad finem fauſtum perducitur, hoc plerumque tertio vel quarto poſt acceſſum die accidit; et in iſtiuſmodi exemplis, morbum, diarrhoea, urinae profluvio, vel ſudore copioſo, ſolvi, a quibuſdam obſervatum eſt: Hujuſmodi autem morbi terminationes adeo ſunt

incertae,

incertae, et interdum minime obſervatae, ut nulla eis fiducia collocanda ſit.

De cadaverum inciſione.—Accuratiſſimam ſpecierum morbidarum enumerationem, quae cadavera foeminarum, quae huic morbo ſuccubuere, incidendo, inventae fuerunt, medici D. HULME acceptam referre debent. Abdomen plerumque inſigniter tumidum, non autem tenſum, neque, quod colorem attinet, aliquid praeter naturam oſtendere, obſervat. Inciſo abdomine, aëris foetidi quantitas prorumpit.

In exemplis vero in quibus alvi proluvies graviſſima, et morbi uſque ab initio extiterat, abdomen omnino planum et potius aliquatenus ſubſediſſe viſum eſt.

Quantitas humoris ſeroſi, nonnunquam ad libras duas, cui maſſulae membranaceae aut moleculae inſtar lactis coagulati, vel innatabant,

vel

vel inteſtinis adhaerebant, in abdominis cavo inventa eſt.

Inteſtina, in quibuſdam exemplis, plus minuſve inflammata, atque aëre diſtenta fuerunt; in aliis equidem ſibi invicem leviter adhaerebant. Haec inflammatio in totum peritonaeum diffundi videbatur.

Omentum, in omni exemplo, vehementer affectum, valde inflammatum erat, vaſis ejus admodum turgidis et mole auctis; in paucis quidem exemplis ſuppuratio, immo etiam nonnullis gangraena, ſupervenerunt.

Morbum in jecur, caeteraque abdominis viſcera, diffundi, neque ſemper intra illius parietes cohiberi, ſed aliquando ad thoracem obrepſiſſe, et in his pulmones manifeſte affici, compertum eſt.

Uterum tamen, in quovis ſex exemplorum quae Hulme indagavit, ſi unum excipias, ſine ullis inflammationis ſignis invenimus; et haec quidem exceptio fortuito obtigiſſe videtur; ſuperficies enim omenti inferior, quae gangraena affecta eſt, utero, qui in diverſis ejus partibus colore livido imbutus fuit, proxime incubuit: Idemque livor eodem modo cum ovariis communicatus eſt.

Si uterum, lochiis nondum ſuppreſſis, ſcrutemur, ſuperficies ejus interna gangraenae ſcrupulum nobis injicere facile poterit; fas autem eſt obſervare, hanc uteri ſpeciem omnino a fluxu pendere, eandemque non difficiliter eximi poſſe.

De cauſis remotis.—Magna mobilitas et ſolicitudo, quibus gravidae angi ſolent, et ſumma debilitas quae partum inſequitur, ad peculiarem in febrem opportunitatem inducendam, et ad hunc ſtatum maxime omnium, cauſis occaſio-

nalibus

nalibus admotis, tentationi febrili obnoxium reddendum, conſpirant.

Cauſas quidem occaſionales veſtigiis quaſi plerumque conſequi poſſumus ad imperitam parturientis tractationem, et exinde ad immunditiam, diaetam parum idoneam, aëris liberioris defectum, frigus, vel, ut brevi expediamus, ad quamlibet cauſarum quae febrem communem ſimplicem excitant.

De morbi natura.—Opinionum diverſitas, quae de puerperarum febris natura, apud diverſos auctores invaluit; et *theoreae* variae, quibus diverſarum cauſarum, quas finxerunt, modi operandi rationem reddere moliuntur; neque quidem pauciores, neque ad animos noſtros explendos magis accommodae ſunt, quam commenta, quae ad cujuſvis fere alius morbi cui gens humana obnoxia eſt, naturam inveſtigandam, excogitata fuere.

Morbus

Morbus ab HIPPOCRATE * multiſque auctoribus recentioribus † lochiorum ſuppreſſioni tributus eſt: Cum autem ex morbi hiſtoria conſtet, hanc rem longe aliter ſaepe ſe habere, et illam exinanitionem in multis exemplis neque quantitate minui, neque qualitate peccare, fieri non poteſt quin iſtam ſententiam rejiciamus: Effectus enim adeo ſibi conſtantes a cauſa inſtabili ac incerta haudquaquam provenire poſſunt.

HOFFMAN ‡, DENMAN §, et plerique quidem auctores, uteri inflammationem puerperarum febris cauſam agnoſcunt: Haec autem, utpote morbus

* De morb. mulieb. lib. 1. ſect. 2. vid. de Haller artis medicae, tom. 3.

† Vid. Boerhaave de morbis puerperii, aphoriſm. 1329, &c.

‡ Vid. Hoffman, tom. 4. ſect. 2. cap. 10. de inflammatione et febre uterina.

§ Vid. Denman, Eſſay on puerperal fever.

morbus tum ſignis, tum medendi ratione omnino diverſus, prima facie, nobis rejicienda videtur; maxime ob inſuperabilia quae cadaverum inciſorum inſpectio hujuſmodi opinioni objicit; uterus enim inflammatione, ſaltem primaria, nunquam in hac febre affici invenitur.

Van Swieten *, paucique medici, ejus veſtigia prementes, lactis tranſlationem pro hujus morbi cauſa habent; hanc quidem ſententiam inde oriri veriſimile eſt, quod poſt mortem humor lacteus in abdominis cavo repertus fuerit. Si concedatur, iſtiuſmodi tranſlationem fieri poſſe, pro morbi effectu, potius quam cauſa, habenda nobis videretur. Nam in multis exemplis lactis ſecretio nequaquam mutata eſt. Re ſatis perpenſa, minime mirandum eſt, omnes affectiones, quibus puerperae obnoxiae fiunt, a variis, et praecipue mulieribus ipſis, abnormi lactis et lochiorum fluxui eſſe imputatas; haec enim

* Morb. puerper. tom. 4. § 1329, &c.

enim huic ſtatui ſoli propria ſunt; et corpore quavis cauſa inſigniter turbato, inter prima morbi ſigna fere afficiuntur.

Hulme * vim argumentorum ſatis quidem ſpecioſam offert, quibus, inteſtinorum et omenti inflammationem, cauſam morbi proximam eſſe, illaque uterum gravidum prementem cauſam praediſponentem, probare molitur.

Huic autem objici poteſt, ſignorum febrilium acceſſum, abdominis teneritudini ac moleſtiae, praeire; haec igitur pro illorum effectu haberi non poſſe.

Et ſane, ſi, hoc auctore judice, ſanguinis circuitus in partibus vicinis, utero diſtendente impeditus foret; mala eventa ultimis potius graviditatis menſibus, quam puerperio, ſupervenifſe oportet;

* Treatiſe on puerperal fever, chap. 6.

oportet; effectus enim ſe ante cauſam ſublatam oſtendere debent.

Opinionis hujuſce auctor, muſculorum abdominis atque ſepti tranſverſi actioni inter parturiendum, plus ſatis inniti videtur: Aſſerit enim, inteſtina et omentum, omni niſu parturientis ſpaſtico, utero atteri et quaſi commoli, dum infans viam ſibi in pelvim patefacit: Foetus autem caeteraque quae in utero continentur, vi, qua fibrae ejus muſculoſae ſe contrahendi pollent, potiſſimum expelluntur: Nec non eorum, qui de hac re ſcripſerunt, obſervatione, partus faciles ac naturales haud rarius hac puerperarum affectione, quam lentos ac difficiles, in quibus omnes vires adjutrices maxime neceſſariae fiunt et validiſſime exercentur, excipi conſtat.

Porro, ſi res ita ſe haberet, morbus, de quo agitur multo frequentior ac generalior foret oportet; nec in aliis, prae aliis, locis, invaleſcere

cere poſſet: Curſum multo velocius quam inflammatio conficit, et ad terminationem ſuam citius pervenit: Nonnunquam viginti quatuor horarum ſpatio, nulla gangraena, quae raro quidem obſervatur, apparente, morte finitur: Neque ſudor iſte viſcidus ac peculiaris, qualis plerumque his, qui gangraena moriuntur, ſupervenit, mortem earum, quae puerperarum febre rapiuntur, antecedere ſolet.

White *, aliique auctores, hanc febrem proluviei putridae, et praeſertim lochiis putreſcentibus, ob puerperam imperite tractatam, eandem juſto diutius lecto affigendo, et hoc corporis ſitu fluxum impediendo, reſorptis, tribuunt.

Cum autem haec affectio puerperas, quarum lochia, quantum judicare poſſumus, rite ac naturaliter progrediuntur, neque ullam in putredinem

* Vid. White. Treatiſe on the management of lying-in women Appendix.

dinem proclivitatem oſtendunt, adoriatur; cumque diaetā abnormi, frigore, &c. inducatur; illa ſententia vix admittenda eſt.

Nec deſunt quidem exempla in quibus, licet lochia, propter minutas placentae portiones retentas, inſigniter putrida fuerint, nulla tamen febris inſecuta eſt.

Haec affectio, cauſis remotis accuratius perpenſis, nihil aliud ad ſummum eſſe videtur, quam febris communis, quae, ob ſtatum ſpecialem, medendi naturam, et habitum aegrotae corporeum, ſigna peculiaria his rebus oriunda oſtendit.

In foeminis robuſtis ac plenioribus, quibus diatheſis phlogiſtica inſignis eſt, febris magis ad phlegmaſias accedere poteſt; dum in infirmis et mobilibus, ſi tardo puerperio vires convellantur, debilitatis et typhi ſigna manifeſtiora fu-

pervenirent. Statu quidem et conditione gravidarum et enixus defatigatione, et inanitione quae inſequi ſolet, facile adducimur ad credendum morbum, in omni plerumque exemplo, typho potius quam ſynochae, fore affinem.

His poſitis, ratio aliqua ex parte reddi poteſt diverſarum, et fere ſibi invicem repugnantium, morbi enarrationum, quae a diverſis auctoribus produntur.

Hanc affectionem contagio vulgari, hinc liquido patet, quod poſt plures eadem, in valetudinario Edinburgeno raptas, D. YOUNG, qui eidem tunc temporis praefuit, omnia cubicula purganda atque pingenda curavit; quo facto, morbus evanuit, neque, hac cautione adhibita, denuo reverſus eſt.

Nihil exiſtit autem cur credamus, morbum contagio ſpeciali diffundi; Quandoquidem Prof. Home

Home * nos certiores facit, eas mulieres, quae, tempore, quo hic loci graſſatus eſt, apud ſe peperere, eodem immunes evaſiſſe.

Nec mirandum eſt, puerperarum febrim in noſocomiis publicis, prae aliis locis, vigere; cum non ſolum omnes cauſae excitantes ibi locorum adſint, ſed etiam pauperculae, quae ſubſidia ex hujuſmodi inſtitutis provenientia in rem ſuam vertere, neceſſitate cogantur, huic morbo inſigniter proclives ſint oportet. Infimae ſortis mulieres, dum uterum gerunt, enormi vitae generi, ingentique defatigationi, neceſſario objiciuntur. Ultimoque graviditatis ſuae ſtadio affectibus animi reprimentibus mirum in modum vexantur.

Quanta vi hujuſmodi animi affectus in puerperis pollent, ſequenti exemplo illuſtratur.

Juvenca

* Vid. Clinical experiments, &c. ſect. 4.

Juvenca toto graviditatis tempore quam optime valebat, et tandem feliciter enixa eſt.

Mater autem ejus jam in lucem ſuſceptae, puerpera, uti ex hiſtoria conſtat, fato conceſſerat. Hujus autem rei triſtis recordatio, tantum ei pavorem incuſſit, ut, etiamſi puerperium votis quam optime ceſſerat, ſecundo poſt partum die, febre, cui brevi occubuit, correpta fuerit *.

D. HOME pariter obſtetricem, unamque ex nutricibus, quae hoc morbo in hujus urbis valetudinario, laborantes curabant, febre, aſt diverſa quidem, utpote in binis hiſce aegris, vomitu et ventris fluxu immuni, tentatas fuiſſe, aſſerit. Non defuit tamen ſuſpicio harum foeminarum morbum a contagio originem duxiſſe.

De ſignorum ratione.—Puerperarum in febre inflammationis eſt exemplar, quod ex partium affectarum

* Dr Clarke. Londinenſ.

affectarum debilitate oritur; eademque, ſive effectus ſive terminationes ſpectamus, phaenomena, ac aliarum membranarum inflammatio, nobis oſtendit. Inteſtina non ſolum ſibi invicem interdum adhaerent; ſed etiam eorundem ſuperficies exudatione ad inflammationem pertinente, ei, quae cynanche tracheali ſupervenire ſolet, ſimillima obducta; cum humore albido ac feroſo, puris nonnihil detinente, in abdominis cavum effuſo, illi, qui in pectoris cavo in aegris, qui pneumonia laborantes extremum halitum efflavere, haud abſimili invenitur.

Hac re cognita, ſignorum moleſtiorum ratio nobis manifeſta evadit.

Abdominis tormina, aliquorumque ejus viſcerum inflammationem, omnium, qui de hoc argumento ſcripſerunt, caetera quamlibet diſcordium teſtimonio, exiſtere confirmatur. Non ſolum omentum atque inteſtina ipſa, ſed etiam

vaſa,

vaſa, quibus tanta copia irrigantur, laxa et infirma poſt partum fiunt ; humori igitur, quem continent, quique jam uteri contractione, qua vaſa ei propria m gis impervia evadunt, quantitate augetur, propellendo imparia ſunt : Hinc ſanguis in his partibus congeritur. Impetum autem ſanguinis et conſtrictionem vaſorum extremorum febre illatam, haud parum ad hanc congeſtionem conferre, liquido probatur obſervatione eorum, qui cadavera inciderunt aegrotantium febre a puerperarum diverſa mortuorum, in quibus eadem fere phaenomena obſervata ſunt.

His poſitis, ratio facile redditur ſummi iſtius abdominis cruciatus et tactus impatientiae, de quibus aegrae ſemper conqueruntur ; moleſtiae etiamque ſingularis ac ſpirandi difficultatis, quae oriuntur ex formidata thoracis amplificatione, et dolore, quo ſepti tranſverſi deſcenſus viſcera abdominis inflammata afficit.

Caetera

Caetera ſigna ad pyrexiam generalem pertinent; hujus autem naturae, cauſarum, et ipſarum modi operandi, inveſtigatio a propoſito noſtro aliena eſt.

De diagnoſi.—Paucae quidem aegrotationes exiſtunt, quorum indicia notis adeo manifeſtis inſigniuntur, ut nihil cum aliis morbis commune habeant; hanc rem in puerperarum febre praecipue ita ſe habere invenimus. Morbi, quibus haec affectio confundi poteſt, ſunt dolores illi qui partum inſequi ſolent, hyſteritis, febris lactea uti apellatur, miliaria, colica, et cholera.

Minime vero mirandum eſt, hanc affectionem, doloribus illis qui partum excipiunt, a medicis parum cautis confundi: Illi enim dolores plerumque jure expectantur. Omnis igitur cruciatus, et omnis a ſanitate recuperanda aberratio illis, ſponte quaſi, ab incautis tribuerentur. Memoria ſed tenendum, dolores qui partum

partum inſequuntur, intervallis reverti; neque generalem abdominis teneritudinem, vel tactus intolerantiam; neque ſpirandi difficultatem, inducere; neque arteriarum pulſus inde turbari; et eoſdem denique, lochiis ceſſantibus, evaneſcere.

Hyſteritis et puerperarum febris a ſe invicem vix unquam diſtinguuntur, licet plurimae ſint res, quae ad diagnoſin ſatis manifeſtam ducunt. Si animum definitioni hyſteriditis a D. Cullen poſitae, videlicet, 'Pyrexia, hypogaſtrii calor, 'tentio, tumor, et dolor, os uteri tactu dolens, 'vomitus,' advertamus; primum et ultimum ejus ſignum, ſcilicet calorem ac vomitum, his binis morbis communia eſſe videbimus. Porro, dolor in hyſteritide eſt pulſatilis, et ponderis ſenſu comitatur: Nec parum in diſtinctione eruenda adjuvabimur, obſervando, calorem in hyſteritide eſſe ſemper plurimum auctum; lo-

chia

chia ſtatim, ac ſubito, repreſſa; et pulſum diu admodum plenum ac durum perſtare.

Etſi febris lactea, eo quod rigore et capitis dolore impetum facit, per breve tempus puerperarum febri confundatur; brevi tamen, mammarum tenſione et moleſtia, axillarum dolore, et potiſſimum doloribus abdominis et ſpirandi difficultate abſentibus, ab eadem ſecernetur.

Specialis papularum forma, quae miliariae ſuperveniunt, una 'cum ſudore olido, frequenti 'ſuſpirio, et punctionibus cutis,' ut a Cullen definitur, hanc a puerperarum febre ſatis facile diſtinguet.

Puerperarum febris ſecernitur a dolore colico, eo quod hic ſuam ſedem primariam in umbilico figit; qui una cum muſculis vicinis ſaepiſſime contractione ſpaſtica afficitur: Ægra cor-

pus ſuum contorquet; levamen ex abdomine preſſo percipit, alvo ſimul pertinaciter aſtricta.

Puerperarum febris denique a cholera diſtinguitur: Nam reſpiratio in hac integra perſtat, neque ulla abdominis tactus impatientia adeſt; vomitus majori vi ac gravitate progreditur, viresque citius exhaurit, nullis pyrexiae ſignis plerumque comitantibus; quae res ſunt valde diverſae in affectione de qua hic agitur: Diarrhoea enim levamen quamlibet fugax ſecum adfert.

De prognoſi.—In hoc morbo, veluti in aliis, judicium noſtrum de eventu ex ſignorum gravitate praecipue colligitur: Cum autem illa plerumque ſint admodum varia, et fallacia, cautiſſime ſemper ferendum eſt.

Inter omnes auctores convenit, arteriarum pulſui potiſſimum eſſe fidendum. ‘ The moſt

‘ diſtinguiſhing

‘ diſtinguiſhing and inſeparable ſymptom of all
‘ others, is the quickneſs of the pulſe, whatever
‘ other quality be joined to it, which conſtantly
‘ occurs whenever this fever exiſts in any a-
‘ larming degree, and from which the degree
‘ of danger may be eſtimated more certainly,
‘ than from all the other ſymptoms put toge-
‘ ther *.’

Si igitur arteriarum pulſus, aliquandiu poſt idonea remedia perite exhibita, celeres, et ſimul parvi, ac debiles, perſtiterint; licet omnia caetera ſigna ſpeciem benignam aſſumant, aegraque levamen percipiat; ſummum tamen periculum timendum eſt.

Utcunque, ſi poſt alvi proluviem, ſive ſponte, ſive arte, excitatam; ſi poſt ſudorem profuſum, aſt generalem; vel, ſi denique poſt copioſum urinae

* White.

urinae profluvium, pulſus tardiores evaſerint; exitus morbi fauſtus jure expectandus eſt.

Reſpirationis quoque ſtatus, una cum pulſu, nos ad judicium de eventu certius ferendum adjuvabit.

Quod caetera quidem ſigna attinet, vix nobis in hac re auxilio erit. Magnitudo autem eorundem, violentia, ſcilicet, vel lenitas, ad ſententiam noſtram roborandam conferet.

De medendi natura.—Nullam medendi rationem, quae uſu comprobatur, vel melius, quam ipſius morbi natura, intelligitur, hactenus ſtabilitam eſſe, maxime dolendum eſt: Singuli enim auctores illam medendi methodum, quae ipſorum opinioni optime quadrare viſa eſt, propoſuere.

Re accurate perpenſa, abſurdum, imo vix

fieri

ſieri poſſe, videtur, unam medendi methodum regularem, ac ſibi conſtantem, omnique morbi exemplo facile accommodandam, ſtabilire: Affectio enim de qua agitur, diverſas in diverſis aegris, quas adoritur, ſpecies induit: Et inſuper tam antecedentium, quae quidem valde varia ſunt, quam ſignorum quae adſunt, ratio habenda eſt.

Quaedam tamen de quibuſdam remediis uſitatioribus diſſerere, non abs re ſit.

Nonnulla generalia diatheſin phlogiſticam minuendi conſilia, quibus quidem, et praeſertim ſanguinis detractioni, multum inſiſtitur, a quibuſdam medicis ponuntur: Dum alii, nec minore fiducia, eadem rejicienda clamitant.

Sanguinis autem detractionem rariſſime neceſſariam, immo aliquando periculi plenam, ex morbi hiſtoria jam tradita, liquido conſtat.

Haud-

Haudquaquam vere negandum eſt, quin exempla, in quibus hujuſmodi exinanitio prodeſſe queat, medicinam facientibus occurrant: Sed morbi progreſſus adeo plerumque velox eſt, et debilitas quae inſequitur adeo inſignis, ut effectus, quibus minime mederi poſſumus, ex ſanguinis detractione minus caute adhibita, oriri queant.

Nec iſte medendi modus uſu comprobatur; nunquam enim in locis, per quae morbus ſtragem latiſſime dedit, profuiſſe viſus eſt. In noſocomiis Edinburgi atque Dublini manifeſte nocuit: Eoſdem diros effectus Lutetiae Pariſiorum in valetudinario, cui nomen Hotel Dieu, praeſtitiſſe fertur.

Levret *, uſum venae ſectionis omnino vituperans, ſic ſcribit: ‘ Ce n'eſt pas ſans de bon-
‘ nes raiſons, que j'établis ici ce precepte; j'ai

vû

* L'art des accouchmens, § 995.

'vû périr pluſieurs femmes qui avoient été
'beaucoup ſaignées pour des dépots conſécu-
'tifs à la matrice à la ſuite des couches: Il y
'a plus, je n'en ai pas même encore vû échap-
'per une ſeule.'

Remedia vomitoria haud parum a quibuſdam medicis Gallicis * commendantur; et quia aliis febribus progredientibus occurrunt, eadem in hac affectione pariter profutura veriſimile ſit. Fieri tamen forſitan poteſt, ut hujuſmodi medicamentis, propter levamen, quod aliquando afferre videntur in quibuſdam lenibus frebriculis, quae ſaepe poſt partum impetum faciunt, et curſum ſuum brevi tempore perficiunt, plus ſatis confiſum fuerit. Utcunque ſe res habeat, inſtante morbi tentatione, ſi unquam, ſemper adminiſtranda ſunt: Nam, ſi diutius differantur, abdominis tormina, vi, quae in corpore quatiendo pollent, augeant oportet. In exemplis,

* M. Doulcet, &c.

plis, ubi gravis nauſea ac vomitus ſponte occurrunt, praecipue indicantur.

Remedia vero quae promovent alvi proluviem, quae vel morbi tentationem comitatur, vel citiſſime expectanda eſt, optimos edunt effectus.

Alvus autem catharticis mitioribus, qualia ſunt Oleum Ricini, vel quidam ex Salibus neutris, et praecipue alvum ducentibus, quae penitus neceſſaria D. Denman opinatur, purganda eſt. Sub morbi initium enemata emollientia ſola uſurpanda ſunt: Si haec autem votis noſtris parum reſponderint, ad remedia efficaciora confugiendum eſt. Antimonium Tartarizatum, parvis doſibus ſaepe iteratis, ab auctore modo citato adhiberi ſolebat. Hoc, inquit, medicamentum raro noſtram vomitum ciendi ſpem fallit, in exemplis ubi nauſea inſignis adeſt: Et rarius canalem inteſtinalem evacuandi expectationem fuſtratur. Porro, levem per cutem exhalationem promo-

promovendo, et hoc modo curſum humorum ad corporis ſuperficiem faciendo, ſanguinis in viſceribus congeſtionem forſan tollere poteſt.

Hauſtus ſalini, intervallis adhibiti, admodum profuiſſe obſervati ſunt.

Si diarrhoea ſit praeter ſolitum gravis, aegraeque vires ſubito convellere videatur, columbo radicem in eadem cohibenda maxime utilem eſſe, experientia docet.

Quouſque diarrhoea promovenda vel coercenda ſit, dejectionum ſpecies, atque aegrae vires, plerumque indicabunt. Crebra linteorum mutatio et regimen frigidarium praeſcribenda ſunt.

Fotus abdominis, ad tormina minuenda, atque ad ſomnum diu deſideratum alliciendum, maxime profunt: Et hirudines, eodem conſilio, abdomini admotae, ſaepe levamen attulere. Ægrae

vires cortice Peruviano et vino generoſo ſuſtinere decet.

Signa alia moleſtiora, prout ſuperveniant, mitiganda ſunt. Sed ante omnia, morbus, gravidam perite curando, et poſt partum cauſas excitantes vitando, praeveniendus eſt, ſi fieri poſſit.

F I N I S.